

**Uchwała Nr XLVII / 397 /09
Rady Miejskiej w Czaplinku
z dnia 26 listopada 2009r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czaplinek na 2010 rok.

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.
(Dz. U . Nr 179. poz. 1485 z późn. zm.) Rada Miejska w Czaplinku uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czaplinek na 2010 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czaplinka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Kuczyński

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.) nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przeznaczenia części środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii. Zadania te należą do zadań własnych gminy. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań, określającym zakres i formę realizacji zadań określonych w ustawie.

Program zbudowany jest w oparciu o kierunki działań wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz o zadania wynikające z zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które stanowią podstawę do działania w tym obszarze na szczeblu gminy.

Program skierowany jest do mieszkańców miasta: dzieci, młodzieży, ich rodziców, opiekunów, osób zagrożonych uzależnionych oraz członków ich rodzin, nauczycieli, pedagogów i specjalistów z zakresu problematyki uzależnień.

Znaczna część zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii będzie realizowana łącznie z zadaniami dotyczącymi przeciwdziałania alkoholizmowi wyznaczonymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czaplinek na 2010 rok

Problem narkomanii w Polsce nie dotyczy już tylko określonych grup czy środowisk społecznych, ale jest zagrożeniem powszechnym. Niestety trzeba przyjąć, że każde dziecko może mieć kontakt ze środkami odurzającymi.

Narkotyki są coraz bardziej wszechobecne, bez problemu można się w nie zaopatrzyć na dyskotecę, w klubach, na koncertach rockowych, imprezach masowych, czyli wszędzie tam, gdzie przebywają młodzi ludzie. I niekoniecznie mają dawną formę. Teraz są sprzedawane pod postacią ciastek, cukierków, lizaków czy w napojach, co bardzo zachęca i rozbudza ciekawość najmłodszych. W wyniku ich dostępności sięga po nie coraz większa liczba młodych ludzi.

Pierwsze próby zdefiniowania terminu narkomanii podejmowane były przez Komisję Narkotyków i Innych Środków Szkodliwych, działająca przy Lidze Narodów już w 1931 roku. Po drugiej wojnie światowej, w związku z występującymi rozbieżnościami, ujednolicenie terminologii dotyczącej wszelkiego rodzaju uzależnień powierzono Komitetowi Ekspertów powołanemu przez Światową Organizację Zdrowia. Dokonany wówczas podział na toksykomanie i przyzwyczajenie do leków przetrwał do 1957 roku. Pojęcie **narkomania** - oznacza patologiczne zjawisko społeczne, uzależnienie spowodowane krótszym lub dłuższym zażywaniem leków (głównie przeciwbólowych środków narkotycznych) albo innych środków uzależniających (narkotyki, leki uspakajające i psychotropowe).Charakteryzuje się koniecznością przyjmowania środka odurzającego, tendencją do stałego zwiększania dawki i fizycznym i psychicznym uzależnieniem. Zaprzeszanie zażywania powoduje bardzo przykre doznania abstynencyjne, prowadzące w krańcowych przypadkach nawet do śmierci.

Narkotyk to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy poszczególnych osób oraz stan prawny, nie ma jednoznacznej definicji, ale zwykle obejmuje ona:

- 1) wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne,
- 2) substancje przyjmowane przez niektóre tylko grupy społeczne w celu czasowej zmiany nastroju, przy czym nie są to substancje powszechnie akceptowane w społeczeństwie.

Substancje nazwane potocznie narkotykami można sklasyfikować i podzielić na wiele sposobów, w zależności jakie przyjęto kryteria. Najpopularniejszy jest podział narkotyków pod kątem ich oddziaływania na psychikę, przyjęty m.in. przez Organizację Narodów Zjednoczonych i Interpol:

- 1.Substancje działające opóźniająco na ośrodkowy układ nerwowy.
- 2.Substancje pobudzające ośrodkowy układ nerwowy.

3. Substancje wywołujące zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym.
Powyższy wykaz jest tylko pobieżny, ponieważ szereg narkotyków posiada działanie łączone.

Narkotyki podstawowe, rodzaje:

1. **Typ morfiny:** Morfina, Metadon,
2. **Typ kokainy:** Kokaina, Heroina, Crack,
3. **Typ amfetaminy:** Amfetamina, Metaamfetamina, Entazy,
4. **Typ konopi indyjskich:** Marihuana, Skun, Haszysz,
- 5 **Typ Halucynogenów:** LSD, Grzybki halucynogenne.

Na Polskim rynku pojawiły się narkotyki nowej generacji tzw. dopalacze. Lekarze i psychologowie nie mają wątpliwości, że dopalacze działają jak narkotyki. Zaliczamy do nich:

Smarty – czyli sprytne narkotyki, mają podobne działanie do narkotyków od lat obecnych na rynku. W ten sam sposób uzależniają i również są śmiertelnie niebezpieczne.

Bardzo popularna jest np. meksykańska szalwia wieszczą powodująca wizje. Za 2 gramy zagęszczonego ekstraktu trzeba zapłacić ok. 200 zł. Wśród smartów są też afrodyzjaki, np. poppersy, które po wdychaniu wywołują lekkie otępienie. Rok temu resort zdrowia zakazał substancji czynnej w tym środku, ale jej pochodne wciąż są dostępne w sklepach internetowych. Pigułkę kompiluje się z legalnych składników w taki sposób, by dawały one narkotyczny efekt. Policja jest w tej sprawie bezradna.

Narkomania to problem, który znajdując się w sferze zainteresowania różnych dyscyplin naukowych i różnych instytucji życia społecznego, staje się przedmiotem różnorodnych, niekiedy trudnych do pogodzenia reakcji. Problem narkotyków ma swój aspekt medyczny, społeczny, kulturowy, prawny, gospodarczy a nawet polityczny. Narkomanii to ludzie chorzy, wymagający leczenia i pomocy. Zarówno narkomania jak okazjonalne używanie narkotyków mogą być definiowane w kategoriach problemu społecznego.

Obserwacje zachowań młodych ludzi, jak też rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia wskazują na potrzebę zintegrowanego podejścia do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia (używanie różnych substancji psychoaktywnych – alkoholu, tytoniu, narkotyków, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych itd.). Wszystkie te zachowania wiążą się z ryzykiem powstawania szkód zdrowotnych i są określone jako zachowania problemowe wieku dorastania.

Rekomendowane jest więc tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów współwystępujących ze sobą środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki), oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji.

Szkody związane z używaniem substancji psychoaktywnych można zaklasyfikować do co najmniej czterech dużych grup :

- 1) szkody zdrowotne i społeczne powodowane przez długotrwałe używanie substancji psychoaktywnych (w tym uzależnienie i inne poważne szkody somatyczne, psychiczne i społeczne),
- 2) zachowania podejmowane w związku z używaniem substancji psychoaktywnych, które stanowią potencjalne ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa (np. prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu),

- 3) zagrożenia dla rozwoju osobistego (np. nieprawidłowy sposób zaspakajania potrzeb rozwojowych, kłopoty ze zdobyciem wykształcenia, konflikty z prawem, itp.),
- 4) różnorodne szkody doznawane przez dzieci osób uzależnionych .

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Podstawę działań związanych z zapobieganiem narkomanii stanowi Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, która zobowiązuje samorząd lokalny do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Program ten, określa plan działania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z nadużywania narkotyków.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się głównie przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- 3) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.²

II. PODSTAWOWE CELE PROGRAMU :

Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących :

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

¹ Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, str. 67.

² Ustawa o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005r, art. 2.1.

III. ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I EDUKACJI DOTYCZĄCEJ PROBLEMATYKI NARKOMANII.

Gmina zadania ujęte w dziale II realizuje poprzez:

- 1) zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych,
- 2) prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego ds. Narkomanii,
- 3) wspieranie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych,
- 4) dofinansowanie programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, programów stanowiących alternatywę wobec używania narkotyków,
- 5) dofinansowanie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców,
- 6) dofinansowanie szkoleń uwzględniających nowoczesne podejście do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych w szczególności dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców świetlic środowiskowych,
- 7) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych będących elementem programów profilaktycznych,
- 8) prowadzenie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, wystaw,
- 9) propagowanie zachowań prozdrowotnych dla dzieci i młodzieży,
- 10) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- 11) rozpowszechnianie materiałów informacyjno- edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień,
- 12) prowadzenie kampanii edukacyjnych uwzględniających problematykę narkomanii, adresowanych do określonych grup docelowych,
- 13) informowanie o placówkach prowadzących działalność profilaktyczną, leczniczą i rehabilitacyjną, współpraca z organizacjami służącymi rozwiązywaniu problemów narkomanii.

IV. ODBIORCY

Odbiorcami programu będą:

1. rodzice
2. dzieci i młodzież, osoby dorosłe przejawiające dysfunkcjonalność w sferze psychicznej, społecznej, interpersonalnej,
3. osoby zajmujące się działalnością w obszarze profilaktyki (psychologowie, nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, instruktorzy sportowi, animatorzy kultury).

V. REALIZATORZY

Program będzie realizowany przez:

1. Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. pedagogów szkolnych, nauczycieli oraz wychowawców świetlic środowiskowych działających na terenie Gminy,
3. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czaplinku,
4. Szkoły Podstawowe w Czaplinku, Broczynie,

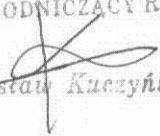
5. Gimnazjum w Czaplinku,
6. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czaplinku,
7. Zakład Budżetowy Przedszkoli w Czaplinku.

VI. FINANSOWANIE

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ujętych w budżecie Gminy na 2010 rok.

Sporządziła:
Małgorzata Nowacka.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Kuczyński